

 Maastricht University *Leading in Learning!*

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt | ROA

Nieuw potentieel voor de Limburgse arbeidsmarkt: kansen en uitdagingen

Dr. Frank Cörvers

 Maastricht University *Leading in Learning!*

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt | ROA

Economische activiteit concentreert zich:

- Zoveel mogelijk in het centrum
- Daar waar de bevolkingsconcentratie groot is: magneetwerking

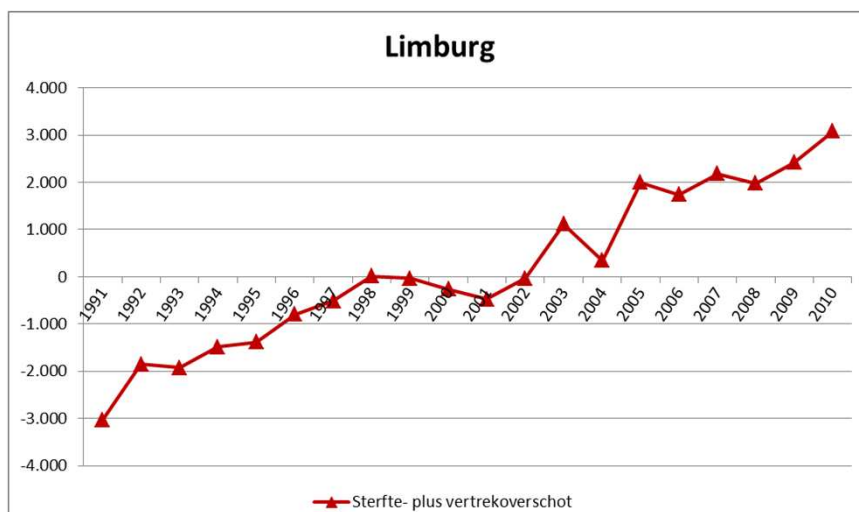
2

Economische wetmatigheden lijken niet in het voordeel van Limburg te zijn

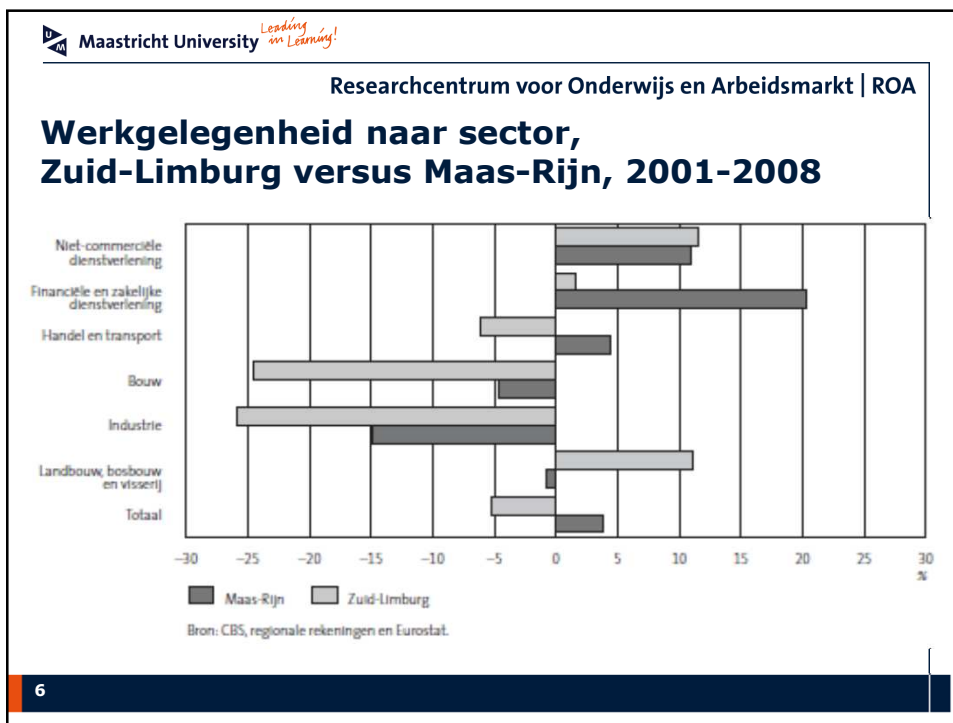
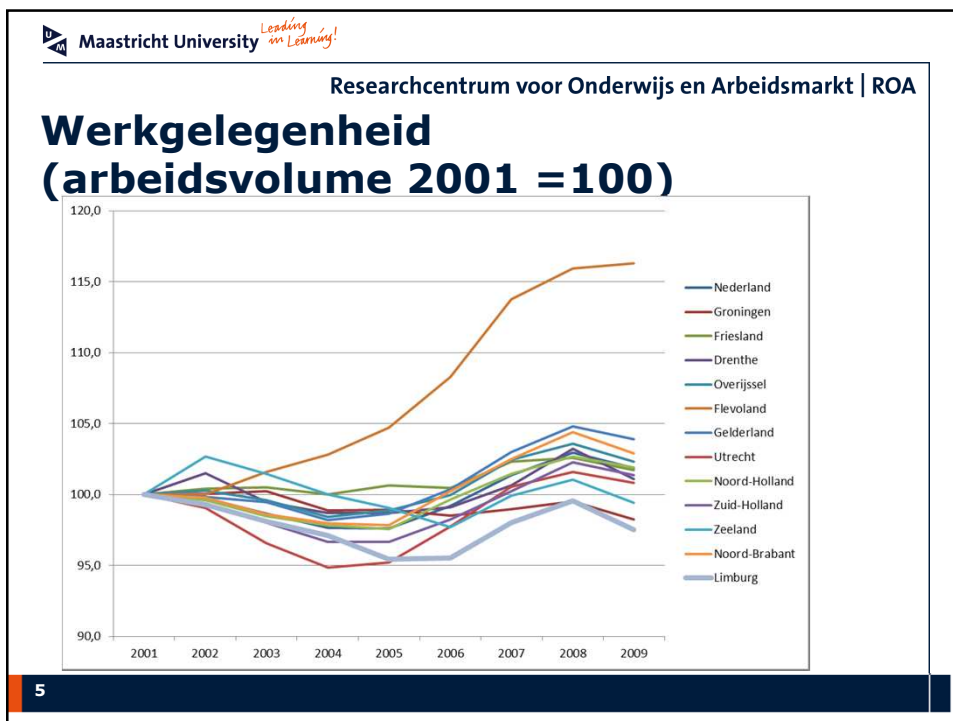
- Vergrijzing en ontgroening
- Dalende werkgelegenheid
- Dalende huizenprijzen
- Minder voorzieningen: winkels, cultuur, onderwijs, sport
- Vicieuze cirkel

3

Bevolking

4

Mijn betoog

- 1. Hoger opgeleiden:** aantrekken en behouden
- 2. Middelbaar opgeleiden:** betere aansluiting met de arbeidsmarkt
- 3. Lager opgeleiden:** (re-)integratie van autochtonen, allochtonen en migranten

7

Afgestudeerden weg uit Limburg

door Ron Buitenhuis

MAASTRICHT - Van de circa driehonderd studenten die jaarlijks afstuderen aan de Universiteit Maastricht, vindt minder dan een derde een baan in Limburg.

Tweeduizend academici verkasen jaarlijks naar andere delen van het land of gaan de grens over. Van de groep die blijft is een derde van ori-

geïnteresseerd in de arbeidsmarkt (ROA) in Maastricht heeft de *braindrain* -het wegtrekken van kennis- voor het eerst in kaart gebracht. Alleen van de Nijmeegse Radboud Universiteit waren geen cijfers beschikbaar.

Van alle afgestudeerden aan de Universiteit Maastricht is 22 procent in Limburg geboren en blijft ook hier (kennisbehoud): 13 procent is hier geboren, maar zoekt na

provincie van herkomst (kennistugkeer) en 41 procent komt van elders, studeert hier, maar vindt noch in Limburg, noch in de geboorteprovincie werk (kenniscirculatie). ROA-onderzoeker Frank Cörvers: „Feit is dat onze academici meer dan elders in Nederland, hun biezen pakken. In Limburg zijn ook uitdagende banen te vinden en zijn de woningen zelfs relatief goedkoop, maar dat weegt ken-

Groningen houdt hoogopgeleid talent vast

- Alle andere regionale universiteiten verliezen hoogopgeleiden aan Randstad
- Hoger opgeleiden goed voor de economie

Door Esther van der Meer

Groningen Groningen weet als enige niet-Randstedelijke provincie met een universiteit verlies van hoger opgeleiden aan de Randstad te voorkomen.

Dat blijkt uit onderzoek van het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt aan de Universi-

teit Maastricht. De onderzoekers bekeken per provincie waar hoger opgeleiden woonden toen ze gingen studeren en waar ze na afloop van hun studie gingen werken. Voor Groningen blijkt dat er per saldo net zo veel hoger opgeleiden in de regio blijven als er in oorsprong waren.

Alle andere provincies met een universiteit, zoals Limburg, Brabant, Gelderland en Overijssel verliezen hoger opgeleiden, met name aan de Randstad.

Hoofdonderzoeker Frank Cörvers: 'In Groningen komen behalve

Groningers ook veel studenten van buiten de provincie studeren, vooral uit Friesland, Drenthe en Overijssel. Een groot deel van de afgestudeerden aan de RUG vindt werk elders in het land. Maar die rest blijft. Dat komt met name doordat Groningen de enige universiteit in het Noorden heeft. De afstand tot de Randstad speelt een belangrijke rol. De magneet die de Randstad is voor hoger opgeleiden heeft hier minder aantrekkingskracht.'

Groningen heeft baat bij het vasthouden van die hoger opgeleiden. 'Hoger opgeleiden zijn belang-

rijk voor economische groei. Jonge academici zorgen voor innovatie, bedrijvigheid en vernieuwing. Ze zijn ondernemingsgezin en bedenken nieuwe diensten. En ze remmen de vergrijzing af. Dat gaat ten koste van gebieden zonder universiteit, maar voor de stad Groningen is het gunstig: daar ontstaan minder problemen met sluitingen van scholen en teruglopende dienstverlening. En de aanwezigheid van de universiteit als werkgever bevordert de koopkracht. Hoger opgeleiden hebben meer uit te geven.'

8

Maastricht University *Leading in Learning!*

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt | ROA

Werkgelegenheid en mobiliteit: concentratie van afgestudeerde academici in de Randstad

		Woonprovincie op zestienjarige leeftijd	Werkprovincie na afstuderen
Landsdeel Noord			
	Groningen	2	2
	Friesland	3	1
	Drenthe	2	1
Landsdeel Oost			
	Overijssel	5	3
	Gelderland ¹	10	6
Landsdeel West			
	Utrecht	9	15
	Flevoland	1	1
	Noord-Holland	15	24
	Zuid-Holland	21	25
Landsdeel Zuid			
	Zeeland	2	1
	Noord-Brabant	17	12
	Limburg	8	5
Buitenland		5	5
Totaal		100	100

Maastricht University *Leading in Learning!*

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt | ROA

Hoger opgeleiden in Limburg

- Veel kenniscirculatie en bovengemiddelde terugkeer van afgestudeerden van de UM naar regio van herkomst
- Weinig kenniswinst: Limburg het minst aantrekkelijk voor afgestudeerden van buiten de provincie
- Verklaringen: aantrekkelijkheid Limburg qua werkgelegenheid en cultuur, samenstelling studentenpopulatie qua richting en herkomst

10

Onderzoek naar MBO-gediplomeerden

- Veel minder geografisch mobiel dan hoger opgeleiden
- Als hoge werkloosheid en hoge vacaturegraad naast elkaar voorkomen in een regio, is er een slechte match
- Veel vacatures per werkloze heeft een positief effect op de aansluiting zoals die wordt ervaren door MBO-gediplomeerden

11

MBO-gediplomeerden in Limburg

Corop-gebied	Vacatures & werkloosheid	Tevredenheid MBO-gediplomeerden (bij arbeidsmarktsituatie)
	Kwantitatieve aansluiting	Kwalitatieve aansluiting
Noord-Limburg	Voldoende	Matig
Midden-Limburg	Matig	Matig
Zuid-Limburg	Voldoende	Voldoende

12

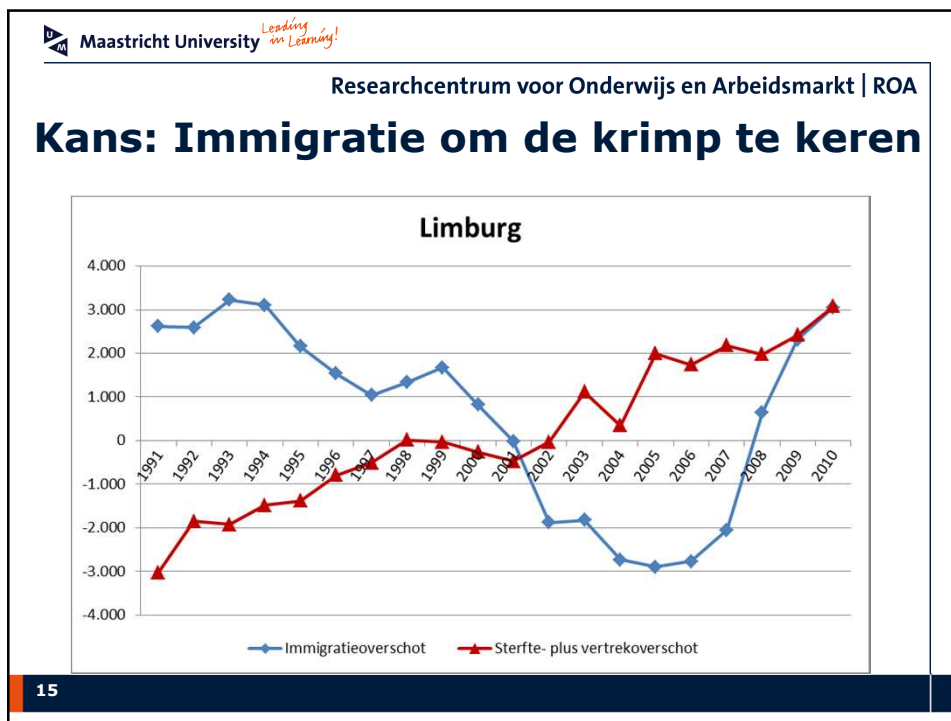
Maastricht University *Leading in Learning!*

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt | ROA

Gedifferentieerde aanpak per opleidingsniveau

- **(Inter)nationaal - Hoger opgeleiden:**
Stimuleren innovatie en werkgelegenheid (samenwerking, campussen e.d.); goede voorzieningen op terrein van onderwijs, sport en cultuur; regiobranding
- **Regionaal - Middelbaar opgeleiden:**
Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt; rol ROC's; samenwerking regionale partijen (incl. UWV WERKbedrijf); BPV en BBL; VSV'ers
- **Lokaal - Lager opgeleiden:**
Re-integratie; actief en passief arbeidsmarktbeleid; samenwerking gemeente & UWV & werkgevers

14

Maastricht University *Leading in Learning!*

Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt | ROA

Immigratie

- Voor bevolkingsgroei
- Voor werkgevers en werkgelegenheid
- Voor woningmarkt
- Voor onderwijs"markt"
- Samengevat: voor toekomstperspectief

16

“Immigratiebeleid”

- *Immigratie & innovatie* aan de bovenkant van de arbeidsmarkt
- *Immigratie & integratie* aan de onderkant van de arbeidsmarkt